

Izhaja vsako sredo in petek zjutraj.
Stane za celo leto 15 l.
» » pol leta 8 »
» » četrt leta 4 »
Za inozemstvo celo leto lir 40.
Na naročila brez do poslane naročnine se ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik: Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 77

V Gorici, v sredo 10. oktobra 1928.

Leto XI.

Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi se računajo po dogovoru in se plačajo naprej. — List izdaje konsorcijski »Gor. Stražec«. — Tisk Katoliške tiskarne v Gorici, Biv. Plazuita št. 18.
Uprava in uredništvo: ulica Mameli št. 5.
St. poš. tek. rač. 11/1147.
Telef. int. št. 368.

Novi gospodarski viri.

V tem letu, ko je nenavadno huda suša močno udarila kmeta, se je pokazalo, da postaja sadjereja za kmeta vedno bolj važna. Kjer je sadje kaj obrodilo, ga je gospodar letos brez težav in dobro spečal. Tako bo, kot kaže, tudi v bodoče. Žlahtni zgodnji plodovi naših sadovnjakov bodo vedno našli dovolj dobrih kupcev. Naše sadje, ki je preje prihajalo kot posebno cenjena slaščica na mize cesarskega Dunaja, si je po vojni spet pridobilo trg in ga še razširilo po vsej Srednji Evropi.

Ko je gospodarska stiska velika, je treba paziti na vsako liro in skrbeti za nove vire dohodkov. Do hodki, ki jih nosi naši deželi sadjereja, so znatni. Uradno so cenili, da so sadjarji v letu 1927. prinesli na goriški trg za devet milijonov lir sadja; med tem je skoro polovica za črešnje. To kaže, da tvori sadjereja važno pomožno panogo našega kmečkega gospodarstva.

Naša sadjereja pa žal ni povsod na višku. Sadjerejec se mora, ko izbira vrsto sadnega drevja, ozirati na trg in preudariti, kakšne vrste so za izvoz primerne. Vpoštevati mora kakovost in lego zemljišča, poznati mora druge važne pogoje za pravilno in uspešno sadjerejo. Kdor bo po starem kopitu drevo zasadil in ga potem kar v nemar pustil, bo trgal le borne in pičle sadove, ki niso primerni za izvoz. In vsa naša sadjereja se mora sedaj odločno usmeriti v to, da bo producirala sadje za izvozni trg. Posebno je to potrebno, ko se kmetu ne izplača več, prekuhavati sadje v žganje.

Če sadjar hoče dvigniti svoje dohodke in zboljšati sadne nasade, se mora strokovno še bolj izobraziti. Poučiti se mora, kako napreduje sadjereja drugod. Ko ima priliko, naj si ogleda nasade pri umnih sadjerejcih. Kar človek vidi, to brž razume in z lahkoto posname, če mu prija. Naši sadjarji bodo tudi pri nekaterih dobrih strokovnjakih, ki so na razpolago pri kmetijskih potovalnih uradih, dobili marsikak dober nasvet.

No, vsak sadjar nima priložnosti, da bi dobil oseben usten pouk. Toda vsak sadjar se lahko pouči iz dobre knjige o sadjarstvu. In letos bo imel priliko za to. »Goriška Mozorjeva družba« bo namreč v novembru poslala svojim članom knjigo »Sadjarstvo«, ki jo je spisal domač strokovnjak. To bo za naše gospodarje lepa in potrebna knjiga. Posebno jo še priporočamo kmečki mladini. Mladičji naj se priuče umnemu sadjarstvu, da bodo kot mladi gospodarji iz nasadov, napač pravljenih v mladih letih, lahko črpali kaj novih dohodkov za dom in družino. S pridnim in umnim delom se bo še marsikakemu sadjerejcu v krajih, ki so za to primerni, odprla doma, sicer skromna, a stalna — Amerika.

Kaj se godi po svetu?

Zborovanji avstrijskih nacionalcev in socialnih demokratov, ki sta bili napovedani za 7. oktobra, sta se izvršili mirno in v lepem redu. Napovedovali so nemire, poboje in državljansko vojno. Od vsega tega se ni nič zgodilo.

Za kaj je šlo?

V Avstriji imajo nacionalistično usmerjeni krogi močno organizacijo »Heimwehr« (bramba domovine), ki razpolaga tudi z orožjem. V tej organizaciji so včlanjeni predvsem Velenenci; pa tudi krščanski socialci so v njej precej močno zastopani, čemur se ni čuditi, ker je pač v krščanskem socialnem programu tudi čuvanje in ohranitev narodnosti. Ta organizacija je proti koncu avgusta napovedala veliko zborovanje svojih članov za 7. oktobra v Dunajskem Novem mestu (Wiener Neustadt) na Nižjeavstrijski skeni.

Stari nasprotniki nacionalistov pa so bili in so še vedno socialisti. Tako je tudi v Avstriji, kjer se ta boj še bolj očituje, ker imajo socialisti precej politične oblasti v svojih rokah. Socialisti so močni zlasti v industrijskih središčih. Dunajska mestna občina je v socialističnih rokah in prava rdeča trdnjava. Tudi Dunajsko Novo mesto je po svoji veliki večini delavsko in zato socialistično. Ko so torej socialisti zvedeli za namero brambovcev, so rekli, da je to izzivanje in so takoj tudi oni sklicali za isti dan in na isti kraj socialistično zborovanje. Komunisti seveda tudi niso hoteli biti zadnji in so zato pozvali svoje pristaše, naj pridejo v nedeljo 7. oktobra v Dunajsko Novo mesto. Tako je torej Dunajsko Novo mesto postalo kraj, kamor so silili trije nasprotni si činitelji. Meščani pa teh nepovabljenih gostov niso bili prav nič veseli. Ako bi se namreč zbrali v mestu desetisoči pristašev raznih političnih skupin, potem bi bilo več kot verjetno, da bi se to ne vršilo mirno, da bi se marveč prelilo mnogo krvi in naredilo mnogo škode.

Kaj je ukrenila vlada?

Vprašanje 7. oktobra v Dunajskem Novem mestu je postalo državno vprašanje, za katero so se začeli zanimati domačini in inozemstvo. Nekateri so že govorili o bližnji državljanski vojni. Vlada bi lahko to vprašanje popolnoma zakonito in hitro rešila. Treba je bilo samo prepovedati vsa zborovanja v Dunajskem Novem mestu, ker da so nevarna za javni red, in položaj bi bil rešen. Takega koraka bi vladi niti socialisti ne bili zamerili. Njih voditelji so namreč izjavili, da se socialistično zborovanje ne bo vršilo, ako tudi brambovci prekličejo svoje. Vlada je pač dala zapleniti nekaj števil raznih komunističnih listov, ker so preočitno hujskali na državljansko vojno in zapreti par komunističnih voditeljev, drugih ukrepov pa do zadnjega tedna ni hotela izdati. Šele zadnji teden je prepovedala socialistično zborovanje. Socialisti so bili seveda zelo razjarjeni in so zagrozili, da bodo 7. oktobra pozvali v Dunajsko Novo mesto 100.000 delavcev, ako se prepoved ne prekličje, oziroma, ako se ne prepovede tudi brambovsko zborovanje. Grožnja je bila resna,

razburjenje veliko. Ni kazalo drugega kot začeti pogajanja s socialisti. Uspeh pogajanja je bil ta, da so dovolili obe zborovanji. Da se pa preprečijo izgrede in nemiri, sta se obe stranki zedinili glede poteka dneva. Po sredi Dunajskega Novega mesta so potegnili razmejitveno črto. Na eni strani naj bodo socialisti, na drugi brambovci. Na razmejitveni črti so orožniki in vojaštvo, ki ne puste nikogar skozi. Pohod in zborovanje brambovcev se začne ob devetih zjutraj. Vse mora biti končano ob poldvanajstih. Nato se brambovci umaknejo. Za njimi se pomaknejo orožniki in vojaštvo in za temi delavci. Ko so torej brambovci zapustili prostor, se po istih ulicah in na istem mestu vrši pohod in zborovanje socialistov. S tem je bil zajamčen miren potek dneva. Obe skupini sploh nista mogli priti v dotik.

Vlada je poskrbela tudi za varnostno službo. Zbrala je v Dunajskem Novem mestu nekaj tisoč orožnikov in skoraj tretjino vse avstrijske armade. V nedeljo je bilo tam osem do desetisoč mož s strojnimi puškami in topovi.

Potek dneva.

Dolgo pričakovani dan je prišel. Od vseh strani so prihajali posebni vlaki v Dunajsko Novo mesto in nosili s seboj brambovce in socialiste. Kolodvori so bruhali iz sebe množice ljudi, ki so se zbirali na določenih krajih. Ob določenem času sta se vršila oba pohoda. Govorniki so povedali svoje govore in zborovalci so se lepo razšli. Izgrediv ni bilo nobenih, čeprav je prišlo kakih 20.000 brambovcev in do 100.000 socialistov. Varnostne odredbe so bile take, da je bilo čisto nemogoče delati nemire. Vendar se je prebivalstvo oddahnilo, ko je vse minilo.

Učinek zborovanj na množice se je radi prenatanih dogovorov in radi navzočega vojaštva precej zmanjšal. Čisto zadovoljna ne more biti nobena stranka. Eno zavest pa imajo Avstrijci lahko, namreč, da vlada ne krati svobode zborovanja, čeprav varnostne odredbe stanejo državo poldrugi milijon šilingov; toliko je namreč stalo premikanje vojaštva in orožništvo. Vojaštvo je dospelo tudi z mej, n. pr. iz Celovca. Voditelji strank pa se bodo v bodoče čuvali prirejanja takih zborovanj, ker so v nedeljo videli, da nima od njih nihče nobene koristi.

Preokret francoske verske politike.

Ministrski predsednik Poincaré je predložil finančnemu odboru parlamenta proračun za bodoče leto in finančni zakon. Proračun je samo za 58 milijonov frankov višji od lanskega. Zanimiv pa je finančni zakon, čigar 70. člen dovoljuje štirim verskim redom naselitev v Franciji. Isti člen tudi ukazuje, naj vrne država tem redom vsa posestva, ki so jim bila vzeta, ko so stopili v veljavo laični zakoni. Ti štirje redovi so frančiškani, dominikanci, benediktinci in beli bratje, (ki se bavijo z oskrbo bolnikov). Jezuiti so še nadalje izključeni.

Radi te določbe v finančnem zakonu so se stranke levice zelo razburile. Zastopniki levice v finančnem

odboru so glasovali proti tej določbi, ki pomeni po njihovem mnenju kršitev francoske ustave. Finančni zakon je bil v komisiji sprejet z devetimi glasovi proti šestim. Manjkalo pa je 30 članov odbora.

V zbornici bo določba gotovo povzročila mnogo hrupa. Ako pa bo sprejeta, se bo razmerje med Francijo in Vatikanom znatno zboljšalo. Verjetno je, da bosta proračun in finančni zakon sprejeta, ker je Poincaré zagrozil, da bo v nasprotnem slučaju odstopil.

Zgodba o angleško-francoskem dogovoru glede pomorskega oboroževanja še ni zaključena. Vsebinska dogovora še ni znana. Tu pa tam posveti kdo v to veliko mednarodno skrivnost. Prve podatke so objavili ameriški listi. Francozi in Angličani so se jezili in vpraševali, kako nek je prišla tista listina v roke časnikarjem. Pretekli teden je prinesel nova zakritja. Pariški list »Echo de Paris« je priobčil tri pisma, ki sta jih pisali angleška in francoska vlada v tej zadevi. Istočasno je ista pisma objavil angleški »Daily Telegraph«.

Ta odkritja so prisilila francosko in angleško vlado, da sta jeli resno misliti na objavo dogovora. To se bo zgodilo baje 10. oktobra. Obe vladi bosta izdali »belo knjigo«, v kateri bo vse natančno popisano. Dogovor sam bo s tem seveda izgubil precej svoje vrednosti, kajti znanega nasprotnika se nihče ne boji.

Okno v svet.

Konkordat med Vatikanom in Prusijo.

Pogajanja za konkordat med Vatikanom in Prusijo so zaključena. Načrt konkordata bo pretresal še pruski ministrski svet. V konkordatu so tudi nekatere določbe glede šolstva.

Nemčija plačuje.

Nemška vlada je letos plačala na račun vojne odškodnine sledeče zneske zlatih mark: Franciji 116 milijonov 546.680, Angliji 40.027.385, Italiji 11.900.450, Belgiji 8.375.032, Jugoslaviji 5.462.956. Združenim državam 5.583.013, Romuniji 1 milijon 707.606, Japonski 419.588, Portugalski 877.616, Grčiji 151.308, Poljski 12.499. Izplačila so se izvršila v gotovini ali v izdelkih.

Dr. Stresemann zdrav.

Nemški zunanji minister dr. G. Stresemann je toliko okreval, da bo proti koncu oktobra lahko prevzel svoje posle.

Na daljnem vzhodu.

Izvrševalni odbor kitajske nacionalistične stranke je izdelal načrt ustave. Po tem načrtu postane nacionalistična stranka edina državotvorna stranka. — Na Japonskem so komunisti poskušali atentat na cesarja, ki pa se ni posrečil. Policija je zaprla 47 oseb. Vlada je razpustila japonsko delavsko stranko in dala zapreti vse voditelje. Časopisje zahteva, naj se izženejo iz Japonske vsi Rusi, ki ščujejo k revoluciji. — Poštni nastavljenici v Shanghaiu so stopili v stavko.

Venizelos v Beogradu.

Grški ministrski predsednik Venizelos je došel v Beograd včeraj zjutraj.

Med macedonskimi revolucionarji.

Simon Tonev, pristaš umorjenega generala Protogerova, je prejšnji torek ustrelil v neki gostilni sredi Sofije komitaškega četnika Cirila Drangona. Drangonovi spremljevalci so takoj nato ustrelili Toneva.

Turčija ne priznava Albanije.

Turška vlada je odklonila priznanje kraljevini Albaniji.

Macdonald v policijskem poročilu.

Neki angleški tednik je objavil zaupno poročilo o Macdonaldovem delovanju v l. 1916.—1921. To poročilo je sestavil neki visoki uradnik angleške policije po naročilu vlade. Iz njega je razvidno, da je med vojno in prva leta po vojni policija stalno nadzorovala vse socialistične voditelje. O Macdonaldu se zelo pohvalno izraža, češ, da je bil vedno velik rodoljub in da ni nikdar škodoval angleškim koristim. Vlada je odredila preiskavo, kako je uradna listina prišla v roke časnikarjem.

Zarota v Rusiji.

Med dijaki zemljedelske visoke šole na Kubanskem se je ustanovila

tajna organizacija s protisovjetskimi cilji. Politična policija je za organizacijo zvedela in zaprla 67 dijakov, ki so tako obremenjeni, da bo marsikateri izgubil glavo.

Tajna pogodba med Nemčijo in Rusijo.

Nemški socialistični poslanec Künstler je v berlinskem listu »Vorwärts« (Naprej) od 5. oktobra izjavil, da sta Nemčija in sovjetska Rusija sklenili l. 1922. tajno vojaško pogodbo, ki še danes velja. Po tej pogodbi, da je tvrdka Junkers zgradila v Rusiji tvornico za letala in motorje. Ta letala bi v potrebi služila tudi nemški armadi.

Političen proces v Bolgariji.

Petkov, minister v vladi Radoslavova med vojno, je obdolžil pokojnega načelnika bolgarskega generalnega štaba Lukova, da je v septembru l. 1918. zakrivil veleizdajo. V prid generala Lukova priča mnogo znamenitih politikov. Bivši ministrski predsednik Malinov je očital bolgarskim zaveznikom, da so pustili Bolgare v najtežjem trenutku na cedilu. Proces še vedno traja.

DNEVNE VESTI.

Iz učiteljske službe.

Šolski skrbnik v Trstu je dne 27. septembra odpustil iz službe učitelja Aleksandra Sfiligoja, ki je poučeval v Medani. Vzrok odpustitve je protitalijansko mišljenje in izstop iz učiteljskega sindikata. — Pokrajinski šolski svet v Trstu je sklenil ukiniti 7 učiteljskih mest v puljski provinci, 9 učiteljskih mest v reški provinci, 3 učiteljska mesta v tržaški provinci in 5 učiteljskih mest v goriški provinci. V goriški provinci so ukinjena po eno v sledečih krajih: Trnovo, Črni vrh nad Idrijo, Zavratec, Gornja Kanomlja, Zadlog.

Nanovo pa je ustanovljenih 11 mest v reški, 22 mest v videmski, 8 mest v tržaški, 28 mest v puljski in 7 mest v goriški provinci. Na Goriškem so sledeča mesta nova: Gornars, Marano Lagunare, Črniče, Kanal, Čekovnik, Rodda in Log pod Mangartom.

Prestavljeni so: g. Jože Munih, ki je dozdaj služboval na Selih pri Volčah, na otok Termiti; g. Rudolf Jelinčič iz Krtovšč pri Gor. Tribuši v Pijemont; gđc. Leopoldina Kogej iz Sp. Idrije v bližino Mantove; g.

Ivan Prinčič iz Zavrha pri Levpi tudi v bližino Mantove; gđc. Ida Petrič iz Črnega vrha v Lecce, pokr. Puglie; gđc. Alma Hrast iz Žage v pokrajino Aquila.

God našega vladike.

Danes obhaja prevzvišeni knez in nadškof dr. Frančišek Borgija Sedej svoj god. Včeraj ob 11. uri dopoldne se mu je poklonila duhovščina v izredno velikem številu. Generalni vikar mons. Sion je imel na nadškofa nagovor, v katerem je poudaril, da se duhovščina čuti posebno v današnjih časih združena s svojim nadpastirjem. Nadškof se je duhovščini ginjen zahvalil.

Naj gredo prevzvišenemu tudi naša iskrena voščila! Bog ga ohrani nadškofiji in našemu ljudstvu še mnogo let!

»Vedež« je izšel.

Izšel je »Vedež«, žepni koledarček za leto 1929. Vsebuje praktične tabele o kolkovnih pristojbinah, poštne določbe, mere in obrestne tabele, obširen kažipot po Trstu in Gorici, sejme, in kopo zanimivosti s celega sveta. Pavliha opisuje dogodke, ki so se izvršili po posamez-

nih državah v letu 1928. Ferdo Plešmič pa je napisal hudomušno črtico o prvem zdravniku v Old Karbonadi. — Koledarček ima obširen dodatek za zapiske in stroškovnik. — »Vedež« stane 3.60 lir in je na prodaj pri izdajateljici knjigarni Štoka v Trstu. Za goriško deželo ga prodaja Katoliška knjigarna v Gorici.

Na trgovski šoli v Gorici

se bo začel pouk v torek 16. oktobra ob 8. uri zjutraj.

Urniki za goriške brivce.

Goriški prefekt je določil za goriške brivce sledeči urnik: torek, sredo, četrtek in petek od 8. ure zjutraj do ene popoldne in od pol treh do pol osmih; sobota od 8. ure do ene ure popoldne in od pol treh do devetih zvečer; nedelja od 8. ure do 2. ure. Ako ob času, ko bi se morala brivnica zapreti, še ostane kaj dela, se mora isto dovršiti v teku 20 minut pri zaprtih vratih. Brivci v Gorici lahko nedeljski urnik skrajšajo eno uro, brivci v Solkanu, Št. Petru, Štandrežu, Podgori in Ločniku pa za dve uri.

Dva nova odvetnika v Ajdovščini.

Prihodnji ponedeljek otvori v Ajdovščini v bivši Marcevi hiši na glavnem trgu novo odvetniško pisarno g. dr. Jos. Gruđen v družbi z g. drjem Petričem. — Novo odvetniško pisarno otvori v Ajdovščini tudi g. dr. Požru, ki je bil dozdaj odv. kandidat pri drju Birsu.

Kozja paša.

Prefektura sporoča, da izdajajo občinski uradi dovoljenja kozerejem za pašo kozá v gozdovih in na zemljiščih, določenih od pokrajinskega Gospodarstvenega sveta. Kdor hoče imeti dovoljenje, naj vloži pri občini prošnjo na kolikovanem papirju od 2 lir.

Požar v Prestranku.

V Prestranku so veliki konjski hlevi, kjer se redijo konji za armado. V soboto zvečer je v shrambah za seno in v hlevih izbruhnil požar. Takoj je prihitelo na pomoč vojaštvo, milica in gasilci. Rešili so mnogo strojev in vse konje. Škode je kakih 350.000 lir. Oblasti so uvedle preiskavo.

Letalo zgorelo.

V petek 5. oktobra zjutraj se je na goriškem letališču vnelo letalo tipa »Ansald«, ki ga je vodil poročnik Valentin Saturno. Pilot je takoj pristal in se srečno rešil. Letalo je pa zgorelo.

in peti. Zakurili smo ogenj in zaklali junčka. Četni poveljnik me je prosil, naj dam junčka četni kuhinji, ker kuharji nimajo ničesar za v kotel. Začetkoma sem okleval, a končno smo ga le dali, seveda s kletvico na račun kuharjev. Že prejšnji večer smo oddali kuhinji ostalo polovico junce.

Kmalu se je vrnil Lala iz Banata, seveda brez konja, katerega so obdržali pri poveljstvu. Točno opoldne prijah na Čuko divizijski odonap in zatrobi: Mir.

Zavriskali smo, da so odmevale planine in da so nas slišali tudi v prvem večjem bolgarskem kraju, v Džumaji. Poljubi me Bogdan iz Aleksinca in pravi: »Z menoj pojdeš podnaredniče v Aleksinac, tako devotko ti bom našel, da je bo mleko in kri in ki bo imela polno para.«

In zopet je zaorila pesem:

»Hej trubač sa gornje Drine
hej, zatrubi zbor!

Nek odjekne Šar planina,
Lovčen, Durmitor.

In nek Drina jekne Savi,
Sava Dunavu, Sava Dunavu.
Dunavu, ti pa Dravi:

U boj!

Nek se bojni jeci ore
čez planina čak na more,
na Adriju!

Kaj sedaj? Kuharji so skuhalo go-

Ali gredo k napadu? V hipu je bil oddelek v strelnem redu in je čakal. Pred nami se pokazeta dva bolgarska častnika na belih konjih z belo zastavo. Ob njih je jezdil trobentač. Kaj pa je to? Hitro mi pade v spomin, kar sem se učil v avstrijski častniški šoli v Slovenski Bistrici, da bodo to najprej parlamentarji. Kaj pa hočejo Bolgari še parlamentirati? Na kolena, pa smo prijatelji.

Parlamentarji pridejo bliže in častnik vprašuje, kje je naše poveljstvo. Ukazal sem jim zlesti razkojnja in jim odvzel sleherno orožje. Višji častnik izvleče neke papirje, katerih nisem niti pogledal in pravi, da mora iti na poveljstvo, ker da je mir, češ »od dnes 12 sati mi Blgari ne strelame«.

»Kaj, od 12 sati ne boste streljali, saj ne streljate že dvanajst dni, sploh ne bi smeli nikdar streljati,« mu odgovorim.

Nato sem jih odpravil k poveljstvu. Bolgarskemu trobentaču sem rekel naj ostane lepo pri nas, Lala iz Banata pa je zajahal njegova konja in z revolverjem v roki jahal za častnikoma, ki sta šla k poveljstvu. Trobentač se je izmuznil, izginil v gozdu in nisem ga več videl.

Medtem je prišel na Čuko že cel naš bataljon in tudi drugi oddelki. Pogovarjati smo se začeli, kričati

Desetletnica prebitja solunske fronte.

Radi slavnosti ob priliki desetletnice zmage na solunski fronti je prišlo v Belgrad mnogo odposlancev zavezniških držav Italijansko vojaško poslanstvo je dospelo v petek 5. oktobra. Načeluje mu general Petitti di Roreto.

Obtoženci

radi milanskega atentata oproščeni.

Ob priliki žalostnega atentata v Milanu, ko je počil pekleni stroj v svetilniku, je bilo zaprtih več ljudi, ki so prišli pred posebno sodišče za varstvo države. Pretekli teden se je vršila sodna obravnava. Vsi obtoženci so bili oproščeni, ker niso ničesar zakrivali.

Pristanišče v Splitu.

Gospodarski svet v Zagrebu je sklenil zgraditi v Splitu veliko, moderno pristanišče. V ta namen se bo razpisalo posojilo.

Poraba bencina v Italiji.

Italija porabi na leto približno en milijon ton bencina.

Iz sodne dvorane.

V ponedeljek se je vršila pred tukajšnjim tribunalom že peta obravnava proti skupini moških in deklet iz Ozeljana in Šempasa, ki so bili obtoženi, da so dne 3. sept. 1927 ob priliki neke plesne prireditve v Črničah peli slovenske protidržavne pesmi. Na zatožni klopi so sedeli Drašček Miha, Špacapan Venceslav in Remec Jožef iz Ozeljana ter Brankovič Miroslav iz Šempasa; nadalje Špacapan Pavla iz Šempasa in Špacapan Štefanija, Špacapan Jožefa in Tribušon Pavla, vse iz Ozeljana. Leban Ivan, ki je bil tudi obtožen, ni bil prisoten, ker je odpotoval z doma. Sodnemu dvoru je predsedoval sodni svetnik Martini, državno pravdnistvo je zastopal vit. Gaspari. Obtožba je bila dvignjena na podlagi ovadbe bivšega črniškega orožniškega vodje Angele Mazza, ki je zvedel, da so obtoženci peli neko protidržavno himno. Po njegovi izjavi mu je dal to zadevne informacije 25 letni Vouk Marjo iz Črnič. Ta je bil pri razpravi zaslišan kot prič. Po končani razpravi je sodni dvor izrekel sledečo obsodbo: Prvi trije moški so dobili po mesec dni zapora četrti pa 25 dni; tri ženske so dobile po 1 mesec zapora pogojno, četrta: Špacapan Pavla pa 25 dni, tudi pogojno. Obtoženi so vložili priziv na najvišje sodišče v Rimu.

Ob desetletnici.

(Piše Jože.)

Prvi sem bil na kozji stezi, ki je vodila v dolino. Mučna je bila pot, končno smo prišli v vas Vinico. Od kod je vzel ta kraj svoje ime? Ko smo prišli na vzhodno stran vasi, mi je bilo to kmalu jasno, ker prišli smo v vinograde, kjer je dozorevala žlahtnina in kraljevina, drugih vrst trte ni bilo v vinogradu. Lepo in sladko je bilo grozdje. Cele pesti jagod sem nosil k ustom, tudi junčku se je prilegel marsikateri grozd. Natrgali smo grozdja v kotel in šli naprej.

Pod noč smo se ustavili, rano zjutraj šli naprej. Bil je 30. septembra. Solnce je neusmiljeno pripekalo, ko smo se vzpenjali iz doline Bregalnice proti vrhu Čuka na srbsko-bolgarski meji. Pot nam je curčljala po obrazu in telesu. Prepričan sem bil, da bo nastala na vrhu huda borba, ker gotovo ne bodo Bolgari dovolili, da gremo naprej v Bolgarijo in Sofijo. Vsaj za svojo zemljo se bodo borili. Moj oddelek je bil oddaljen kaka dva km od ostalih, ko smo prišli na vrh Čuke. Postavim straže, ostali ležemo, da počakamo ostale čete.

Naenkrat zaslišimo od bolgarske strani odmev trombe. Kaj pa je?

laš, pojedli smo ga in počivali. Počivali smo 30. septembra in 1. oktobra. Ta dan niso imeli kuharji ničesar za v kotel. Lačni smo bili. Častniki ne vedo ničesar, mi pa to, da nam kruli v želodcu. Če ne bo poveljstvo skrbelo za nas, moramo sami. Povem poveljniku čete, da grem s svojimi ljudmi na lov za hrano in da bomo že kaj prinesli tudi za četo. Krenili smo v bolgarsko stran.

Hodili smo uro, dve in pridemo na večji planinski travnik, kjer je pasel stari pastir kakih 100 ovac. Pri čredi sta bila dva psa in dva osla. Lala iz Banata mi pravi:

»Podnaredniče, ali vidiš hrane?«

»Pa bogme, da vidim!«

Stopim k pastirju in mu pravim: »Čuješ, Bugarine, bre! Ne boj se nas, ne bomo te ubili. Daš nam del ovac in bomo prijatelji.«

»Pa ovce niso moje.«

»Vem, da niso, da si samo pastir, pa evo, dam ti potrdilo, da sem ti vzel ovce. Pokažeš ga lahko komur hočeš, popolnoma boš krit.«

Ni hotel dati, a ko sem napol nekoliko ostrejših strune, se je ustrašil. Vzeli smo 15 ovac in enega osla. Pastirju sem pa dal potrdilo o prejemu 15 ovac in enega osla, vrednost je plačljiva iz bolgarske vojne odškodnine. (Dalje.)

Pregled bikov na Tolminskem.

Vsi biki morajo biti pregledani, zato morajo vsi bikorejci prositi za pregled svojih bikov. Prošnjo na kolkovanem papirju 2 lir je treba poslati do 12. oktobra na »Ispetto« rato Zootecnico Provinciale, Gorizia, via Trieste 45. Ob priliki pregleda bo pregledna komisija nakazala nagrade za najboljše domače bike; nagrado dobe tudi najvrednejši lastniki spuščevalnic.

Bikorejci so odgovorni za vsako škodo, ki bi jo bik napravil. Neodobreni biki bodo morali biti zaklani ali rezani najpozneje tekom enega meseca po izvršenem pregledu. Kdor se ne bo držal navedenih navodil, bo kaznovan.

Pregled bo izvršen v sledečem redu:

15. oktobra: Podbrdo ob 9. uri, Hudajužna ob 10. uri, Koritnica ob 11. uri, Grahovo ob 11½ uri, Kneža ob 14. uri, Podmelec ob 14½ uri, Idrija na Bači ob 15. uri, Sv. Lucija ob 15½ uri.

16. oktobra: Pečine ob 10. uri, Ponikve ob 11. uri, Slap ob 14. uri, Volče ob 15. uri.

19. oktobra: Breginj ob 10. uri, Sedlo ob 10½ uri, Borjana ob 11. uri, Potoki ob 11½, Kred ob 12. uri, Staroselo ob 14½ uri, Sužid ob 15. uri, Svino ob 15½ uri, Idersko ob 16. uri.

20. oktobra: Log ob 10. uri, Soča ob 11. uri, Čezsoča ob 12. uri, Bovec ob 14. uri, Žaga ob 15. uri, Srpenci ob 15½ uri, Kobarid ob 16. uri.

22. oktobra: Drežnica ob 9½ uri, Libušnje ob 10½ uri, Smast ob 11. uri, Ladra ob 11½ uri, Livek ob 14½ uri.

23. oktobra: Ljubin ob 9. uri, Poljuben ob 9½ uri, Tolmin ob 10. uri, Kamno ob 10½ uri, Volarje ob 11. uri, Gabrije ob 11½ uri, Dolje ob 12. uri in Zatoľmin ob 14. uri.

Stavka na Poljskem.

V Lodzu na Poljskem je pretekli teden začelo stavkati blizu 100.000 predilniških delavcev. Vseh predilniških delavcev je v Lodzu 120.000.

Splošna stavka**v francoski tekstilni industriji.**

Voditelji francoskih komunističnih tekstilnih delavcev so v okrajih Roubaix in Tourcoing v severni Franciji, kjer je središče francoske tekstilne industrije, proglasili splošno stavko. Socialistične strokovne zveze so splošni stavki nasprotne. Zato bo stavka najbrž le delna.

Nova železnica v Jugoslaviji.

V ponedeljek 1. oktobra so otvorili železniško progo Belgrad-Kotor. Nova železnica je ozkotirna.

Najdeno.

Našla sta se kos povoščenega platna in volnena jopica. Kdor lahko dokaže lastništvo, naj pride po nje v občinski urad.

Ne hodite v Argentinijo!

V zadnji »Straži« smo priobčili daljše poročilo iz dnevnega življenja delavca v Argentiniji. V ponedeljek, dne 8. t. m. pa se je javil v našem uredništvu g. Čotar Andrej iz Dornberga (Tabor št. 10), ki se je vrnil iz Argentinije dne 18. septembra tega leta. Sporočil nam je sledeče:

»Kar je »Straža« pisala v zadnji številki je gola resnica in podpisem z obema rokama. Kdor ima tukaj le količkaj, naj ne hodi v Argentinijo, ker kesal se bo tolikokrat, kolikor ima las na glavi. V Argentiniji bo kakih 13 do 14.000 naših ljudi, a komaj 5% od teh se v resnici dobro godi. Ostali sicer pišejo domov, da se jim dobro godi, ker jih je sram pisati, da jim gre slabo. Resnica pa je, da le zidarji dobro zaslužijo, in sicer okoli 7 pecov na dan, kar bi bilo okoli 50 lir dnevno. Vsi ostali rokodelci se morajo prijeti vsakega dela, ker tam

dol delajo vse stroji, samo za gradnjo zidov niso strojev še iznašli.

Kolikor toliko na dobrem mestu so vrtnarji, ki urejujejo luksuzne vrte. Ti dobe oskrbo in pa 50 do 60 pecov na mesec, kar bi znašalo 350 do 430 lir našega denarja. Ti imajo večinoma stalno delo.

Vsi ostali pa se morajo zadovoljiti s takim delom, ki ga pač dobe. Navadno pa morajo mesece stradati, predno dobijo kako delo. In tudi potem mogoče delajo dva meseca, nato pa so brezposelni tudi po 6 mesecev. Tvornice navadno delajo po letu, v zimskem času pa počivajo.

Dobro se bi kolikor toliko godilo kmetovalcem, če bi prišli v Argentinijo z vsaj kakimi 30 do 50.000 lirami. Z manjšimi svotami pa ni mogoče prav nič začeti.

Kar se tiče splošnega življenja pa je približno tako: Hrana bo najprej nekoliko cenejša kot pri nas, a ni velike razlike. Obleka je dražja, a za to je gotovo tudi bolje bla-

go. Delavci so na hrani večinoma v gostilnah, spijo pa 3 do 5 v eni sobi, za kar plača vsak 15 do 20 pecov na mesec, kar bi bilo 100 do 150 lir našega denarja.

Pri delu vlada zelo huda disciplina. Ker je brezposelnost velika, zahtevajo delodajalci in nadzorniki v resnici hudo delo. Če bi naši ljudje doma tako delali, bi imeli doma Ameriko in ne Argentinijo, ker Argentinija ni nobena blažena dežela.

Od vseh naših ljudi, ki so danes v Argentiniji, bi se rade vrstile vsaj ¾, če bi le mogli in če bi si mogli prihraniti toliko denarja. Gre nekaterim res bolje, a kot rečeno, teh ne bo niti 5%. Najbolje se godi v Argentiniji ženskam, te najlažje dobijo kot služkinje mesto.

Končno še enkrat odsvetujem vsem moškim izselitev v Argentinijo.

Kdor hoče imeti še podrobnejših vesti, naj se obrne na zgornji naslov.

UTRINKI.

Še o evharističnem kongresu v Sydney-u.

Zadnja poročila o evharističnem kongresu v Sydney-u pravijo, da je bilo navzočih pri vseh velikih pobožnostih nad 250.000 ljudi. Kate-drala je prvi dan kongresa imela še za 1.400.000 mark neplačanih stavb-nih stroškov. Do večera prvega dne so zbrani verniki darovali za katedralo 420.000 mark. En dan je bil pridržan za otroke. 30.000 jih je prejelo sveto obhajilo. Sploh je bil kongres veličastna proslava sv. Evharistije.

Zanimiva drama.

P. Lebbe, francoski lazarist v Kini, o katerem smo poročali, da je postal popolen Kitajec, da bi ga njegova državljanska pripadnost ne ovirala pri misijonskem delu, je spisal novo kitajsko dramo. V njej obdeluje mučeništvo blaženega Wu Kuo Tschenga, kitajskega kristjana. Delo je vzbudilo tudi med pagani veliko priznanja.

Koliko katoličanov šteje Peking.

V Pekingu, bivšem kitajskem glavnem mestu, je po zadnjih podatkih 289 tisoč katolikov.

V Schleswig — Holsteinu

so imeli tamošnji katoliki pred kratkim svoj 23. katoliški shod. Kljub temu, da v tej deželi gospodari protestantizem, je prihitelo na zborovanje nad 3000 katoličanov. Udeležili so se shoda tudi katoliki iz Hamburga, Lübecka in sosednih krajev.

Boljševiške metode.

Kako preganjajo boljševiki vero in njene ustanove, smo že večkrat poročali. Da dosežejo svoje namene, se ne plašijo nobenih sredstev. V Kini so n. pr. začeli razširjati v veliki množini zgodbe sv. pisma. Ker pa ne mislijo širiti resnice, temveč svoje prevratne nauke, so sv. pismo potvorili: govore in izreke prerokov so kratkomalo spre-menili v komunističnem smislu, iz oznanjevalcev božje besede so napravili komunistične agitatorje.

Cerkev spoštuje vse narode.

V Indokini, ki je kakor znano pod francosko nadvlado, je prepustila Cerkev sklenjen predel tamošnje misijonskega ozemlja v samostojno upravo domači, grudo-rodni duhovščini. V kratkem bo imenovan za to ozemlje tudi domačin za škofa.

Kaj je novega na deželi?

Podgora.

Že dolgo smo se pripravljali na veliko slovesnost, ki se je vršila v nedeljo 7. oktobra. Obnovili smo namreč procesijo na prvo rožnovenko nedeljo. V soboto zvečer je bilo na razpolago več spovednikov. Slovesni dan se je pričel s prvo jutranjo sv. mašo, pri kateri je prislopihlo k mizi Gospodovi mnogo faranov. Ob 10. uri je bila slovesna sv. maša. Čudovito lepo je bilo gledati prihod prevzvišenega kneza in nadškofa goriškega ob 2¼ popoldne. Dospel je k nam v spremstvu č. g. kanonika Valentinčiča in č. g. dr. M. Brumata. Sprejela je prevzvišenega v krogu belooblečenih deklet članica Marijine družbe Bandelj Antonija z izbranimi besedami. Nato se je pričel blagoslov, pri katerem nam je dr. Brumat v prisrčnih besedah razložil pomembnost slovesnosti. Nato je prevzvišeni knezonadškof slovesno blagoslovil velike cerkvene zastave. Za tem se je začela pomikati iz cerkve slavnostna procesija. Med običajnimi cerkvenimi svetinjami je bilo opaziti tudi nov prestol s kipom Matere božje, katerega so nosili naši zavedni podgorski fantje v častnem spremstvu belooblečenih deklet in dve novi zastavi, za kateri so Podgorci zbrali potrebno svo-

to. Kumovali so zastavama odlični farani. Hvaležni smo našemu č. g. St. Staniču, ki se je močno trudil, da je obnovil za nas tako velik praznik, in je mnogo pripomogel k tako lepo izpadli procesiji.

Podgorci, le tako naprej!

Št. Maver pri Gorici.

Uredništvo je prejelo od prijatelja, ki je neko nedeljo napravil sprehod skozi Št. Maver oster dopis, v katerem se dopisnik zgraža nad grdim preklinjevanjem, katerega je slišal na svojem potu. Preklinjevalci niso bili, tako pravi prijatelj, kaki posurovelci pobje, temveč možje-gospodarji. Tudi se hudeje dopisnik nad plesnim norenjem, ki se je baje vgnezdilo v tej naši prijazni vasi. Pleše, tako se glasi očitanje, domača, še negodna mladež, kateri se pridružuje tudi sosesčina. Za danes dopisa ne bomo objavili, ker smo naše šentmarverce vedno visoko cenili. Upamo pa, da bodo že te opombe zadostovale, da prihodnjic ne bomo več slišali sličnih pritožb.

Šempas.

V ponedeljek zjutraj je 15-letni sin našega mesarja Mirko Pelicon našel neko staro vojno patrono in si dal z njo opravka. Pri tem je patrona eksplodirala in dečka pre-

cej ranila po telesu. »Zeleni križ« ga je odpeljal v goriško bolnišnico, kjer so ugotovili, da rane niso nevarne. — Pred kratkim je odšla od nas gđc. učiteljica Zora Kenda, po kateri žalujejo vsi otroci in starši, ker je bila vzorna in res po poklicu učiteljica. Želimo ji na novem mestu vse dobro. — Trgatev je v polnem teku. Pridelali bomo še precej dobre kapljice.

Vrtovin.

Pazite na otroke! Pred par dnevi bi se bila v hiši tukajšnjega posestnika Petra Lozarja zgodila skoro težka nesreča. Dveletni sinček Dar-ko je ostal za hip sam pri ognjišču. Nesreča je hotela, da se je preveč približal ognju in se grdo opek. Vsled hitre pomoči je bil otrok rešen iz nevarnosti, vendar je vsa družina preživela nekaj prav neprijetnih ur. Zato ne puščajte otrok samih!

Lokovec.

Na rožnovenko nedeljo je bil tu običajen cerkveni shod, ki ima še to posebnost, da nosijo dekleta sveče v procesiji in jih potem darujejo cerkvi. Še mnogo lepega bi mogel omeniti kot n. pr. lepo okraseno in polno cerkev itd., a omejiti se hočem le na cerkveno petje, ker se mi zdi najbolj potrebno. Slišal, oziroma čital sem o petju na shod sv. Petra in Pavla kar tri članke, če se ne motim, zato sem šel z zanimanjem na ta shod, da bi končno na lastna ušesa slišal to hvaljeno petje. Že na poti me je presenetila novica, da se je vneti pevovodja, g. učitelj Vendramin, moral iz službenih ozirov odpovedati sodelovanju pri petju. Tu jo imaš! Sedaj bo pa petje »na suho«, ali pa bo še celo »vse tiho«. Pa ni bilo. Oglasilo se je petje, oglasil se je harmonij, na kate-rega je spremljal mladi organist z Banjšic. Skrbni in vneti pevci so si znali pomagati, da se slovesnost dneva ni zmanjšala. Res sem ljubitelj petja in ker hočem stvari dobro, si dovoljujem par opazk. V zboru so dobre moči, posebno basi in soprani. Manjka pa vsem vaje. Poleg tega ni umestno, da si pevci zberejo za svoje zmožnosti pretežko mašo, katere potem ne morejo mojstrsko podati. Lepo so pa bile izpete one pesmi iz Cecelije. Drugič kaj preprostega, pa tisto dobro. Ko sem pobaral znanega mi možaka, če imajo še koga drugega, ki bi znal poučevati petje, mi pripoveduje: »O, imamo ga! Saj imamo celo še en zbor, ki je pa lani odstopil ne vem že zakaj. Tudi ti so dobro peli in so imeli svojega »orlista«. Jej, kakšno petje bi bilo, če bi prišli obojni skupaj in bi zapeli! Saj bi se »gaink« tresel.« — Pač res pametne besede možaka. Združite se, morebitne predsodke na stran! V skupnosti sledite cilju lepega petja! Na ta način boste dajali še večjo hvalo Bogu, blažili boste verna srca in vaša duhovnija bo imela zbor, ki bo največji na banjški planoti.

Ruti nad Volčami.

Naša vas leži med Volčami in Ročinjem, pahnjena precej visoko v hrib. Zato smo odrezani od prometa in nam je težko spraviti in odpraviti vsako stvar iz Rutov, zlasti še, ker imamo zelo slabe poti. Najglavnejšo zvezo imamo z Volčami. Tam imamo cerkev pošto, trgovine in smo imeli do zadnjega časa tudi županski urad, ki je sedaj premeščen v Tolmin. Ker smo daleč, ra-

ZDRAVNIK

Dr. Emilio Gresic
oče

se je preselil na Piazza della Vittoria št. 5 nasproti lekarni Cristofolletti.

bimo za vsak popravek najmanj pol dneva. Če imamo opravila na uradih, se zakasnimo skoro ves dan, ker se moramo držati uradnih ur. Koliko delovnega časa nam vzame že samo pošta, po katero mora hoditi vsak sam, kljub temu, da šteje naša vas 30 hiš? — Vojna je našo vas precej spremenila. Sedaj imamo cesto, katere prej nismo imeli. Seveda ne odgovarja prav našim namenom, ker je bila zgrajena v vojne svrhe, a vendar nam dosti koristi. — Lansko leto smo si ustanovili dve mlekarne, ker so hiše precej raztresene in bi bila vsem samo ena preoddaljena. — Naša ljudska šola je bila ustanovljena leta 1905. Med vojno je bila porušena, toda l. 1921. zopet obnovljena in je začela takoj poslovati. Zdaj pa čujemo, da bo na našo veliko žalost ukinjena. Govori se, da zato, ker je pre malo otrok. To se nam zdi čudno. Če se je splačalo šolo napraviti in jo vzdrževati skozi 22 let, bi bilo gotovo prav da se ne zapre. Obračamo se na merodajna mesta s prošnjo, da naši želji ustrežejo in ne dopuste, da bi postali sami analfabeti in tepci. Naš dosedanji g. učitelj Šuligoj je premeščen v Stržiče. Z njim smo zgubili vzornega vzgojitelja, ki si je pridobil spoštovanje vseh. Zahvaljujemo se mu sedaj ob njegovem odhodu za ves trud, ki ga je imel z našimi otroci, in mu želimo na novem mestu obilo sreče in uspehov. Želimo pa tudi, da bi kmalu dobil vrednega naslednika, ki bi vžival ljubezen vsega ljudstva kakor on. — Naj za danes zadostuje. Kako bodo naše želje glede pošte in šole vpoštevane, bomo poročali.

Iz ajdovske okolice.

Ker je sedaj Ajdovščina središče vse okolice, se tudi njen vpliv pozna in čuti v celi okolici, posebno še v gospodarskem pogledu. V trg prodaja okoliški kmetič svojo živino, seveda po današnji nizki ceni, tu kupuje zopet usnje in obušalo pa po zelo visoki ceni. Tako bo letošni marsikateri kmetič izpraznil hlev, da bo obul in oblekel družino. Kje je pa hrana? Prav radi tega se obračamo do ajdovskih trgovcev, da pokažejo letos v dejanju, da jim je pri srcu ljudski blagor. Marsikateri gospodar bo prošil čez leto kredita za živila in druge potrebe. Ker je bil vaš posredni ali neposredni odjemalec, je v ljudskem in vašem interesu, da mu pomagata. Upamo, da naš glas ne bo zastoj! Še beseda glede nedelj. dela in počitka. Velika večina ljudi, in še celo Brunerjevo velepodjetje — predilnica, praznuje nedelje, le lesno podjetje Antonino Rizzatto v Ajdovščini ne pozna prav nobenih praznikov. Delavci se želijo enkrat v tednu odpočiti; so tudi kristjani, ki morajo zadostiti svoji verski dolžnosti. Če ima podjetje toliko dela, zakaj ne zaposli več delavcev, saj je mnogo brezposelnih. Ali nima g. občinski predstojnik pri tem nobene besede?

Idrijske novice.

Naš rudnik.

Španija in Italija boste skupno prodajali živo srebro, tako ste poročali v zadnji »Straži«. Almaden v Španiji pridelal 16000 m stotov, Monte Amiata 10.000 in Idrija 8000 letno. Dolgo časa je bila Idrija na drugem mestu v Evropi. Naš žgalniški mojster Vincencij Špirek, ki je od 1882 do 1890 v Idriji služboval in zboljšal naše peči, je zapustil naš rudnik in šel v Monte Amiata ter tam tako povzdignil rudnik, da je prekosil Idrijo. Leta 1785. je vsled pogodbe s Španijo Idrija dajala skozi 6 let 4450 m stotov srebra, l. 1791. so podaljšali za novih šest let pogodbo, v kateri se je Idrija zavezala odstopiti letno 6100 m sto-

tov. Sedaj Italija prekosil Španijo za 2000 m stotov, ker ima oba rudnika: Amiata in Idrijo.

Steklenica, v kateri se sedaj odaja srebro, tehta 34.50 kg in bo stala 24.15 angleških sterlinov, po 92 lir, torej 2220 lir, kilo živega srebra nad 700 lir. Liter vode tehta 1 kg, liter živega srebra pa 13.59 kg.

V Evropi bosta Italija in Španija imeli monopol ter bosta lahko dolečevale cene. Omeniti moramo še, da je naše srebro kemično najbolj čisto; rabi se za najbolj občutljive instrumente skoraj po vsem svetu. Zato je tudi tekoča ruda najbolj draga. Idrijski rudnik v 400 letih ni bil nikoli pasiven, sedaj bode še več donasal državi.

Tržne cene

dne 9. oktobra 1928.

Česnik kg L. 0.70—0.80; sveže zelje L. 0.90—1; kumare L. 0.80—1; čebula L. 0.80—1; rdeča pesa L. 1 do 1.30; fižol navaden L. 3.20; neoluščen fižol L. 2—2.20; fižol stročnik L. 1.80—2.60; salata L. 1.80 do 2.20; indivija L. 1.80—2.20; jajčniki L. 1.40—1.60; krompir L. 0.70—0.80; paradižniki L. 1.40—1.60; redi L. 1 do 2.60; špinača L. 1—1.20; vrzote L. 1.20—1.40; bučice L. 2.20—2.30; kostanj L. 2—2.20; suhe fige L. 2.20 do 2.40; jabolka L. 1.20—2; hruške L. 1.20—2.20; namizno grozdje L. 1.40—1.80; grozdje »Palestina« L. 2.40—2.80; grozdje »Moscatto« L. 2 do 2.60; sveže maslo L. 15—16; presno maslo L. 17—18; mleko liter L. 1—1.10; skuta kg L. 4; jajca kos L. 0.60—0.65.

Valuta.

dne 9. oktobra 1928. si dobil:

za 100 franc. frankov	74.42 do 74.72	Lir
za 100 belg. frankov	263.50 do 267.50	"
za 100 švic. frankov	363.50 do 368.50	"
za 100 češ.-slov. kron	56.45 do 56.75	"
za 100 dinarjev	33.42 do 33.72	"
za 100 nemških mark	451.50 do 457.50	"
za 1 šterling	92.50 do 92.70	"
za 1 dolar	19.03 do 19.09	"
Novci po 20 frankov	72.50 do 74.50	"
za 100 avst. šilingov	265.75 do 271.75	"

Benečijske obveznice

dne 9. oktobra 1928: 72.20.

Darovi.

Za Sirotišče sv. Družine: N. N. 20 L. Razglednice 15 L. — Srčna hvala!

Za Alojzijevešče. Mesto nagrobnega venca odborniku Jožefu Saksida iz Zalošč daruje odbor Posojilnice 100 L. Iskrena hvala!

Dajemo nasvet dekletom:

»Zvesta bodi »Pekatekam!
Kdor drugače ti vsiljuje,
naj jih le on sam kupuje.
Ti pa vzemi »Pekateke«, ki zavite so v pakete.

Posojila po znižani obrestni meri za gradnjo kmetijskih poslopij.

Oddelek za agrarna posojila »Zvezinega kreditnega zavoda za obnovo Benečij« — Istituto Federale di Credito per il Risorgimento delle Venezie, javlja, da zapade rok za najetje agrarnih posojil za gradnjo kmetijskih poslopij dne 31. decembra t. l. Mišljena so kmetijska poslopija, namenjena za stanovanje tistih oseb, ki obdelujejo zemljo, nadalje hlevi, skladišča in shrambe za kmetijske pridelke. To posojila se izplačujejo v gotovini. Obresti za posojilojemalca znašajo 4%. — Deba vračevanja amortizacije znaša 15 let. — Posojilo je prosto davka.

Prosilci naj se obrnejo za pojasnila na tajništvo Zvezinega kreditnega zavoda v Gorici, Via Carducci št. 2 I. nastopje.

Listnica uredništva.

Terčič, Trst: Ni več časa, knjiga je že zaključena.

ZAHVALA.

Podpisani se tem potom zahvaljujem ugl. zavarovalnici LA FONDIARIA za izplačano odškodnino moje pogorele stavbe in premičnin in še posebno zahvalo izrekam glavnemu zastopniku gosp. Dragotinu Starecu iz Barkovelj za uspešno posredovanje meni v prid, ker po družbenih pravilih nisem imel pravice do odškodnine z ozirom na to, da nisem naznanil bližine s slamo kritega sosednega poslopja.

Vsakomur tedaj priporočam ime novano zavarovalnico, ki je še najcenejša in pri požarih najkulantnejša.

Miklavac Josip — Gradišče št. 19.

VABILO

k rednemu občnemu zboru »Kmečke posojilnice« v Šmartnem pri Kojskem, ki se bo vršil dne 14. oktobra 1928 ob 3. uri popoldne v prostorih g. Leopolda Mariniča, Šmartno št. 94, s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Potrdilo načelstva in nadzorstva.
3. Potrdilo letnega računa za leto 1927.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

Auto O. M. v dobrem stanju se proda za L. 8500.— Gorica, Via C. Favetti 17.

25 do 30 stotov grozdja na trtah je na prodaj v Rihembergu ob cesti. Naslov, Terčič, Ljudska posojilnica, Rihemberg.

Na prodaj sta dva kratka klavirja (Stützliugel), dva pianina nova, šest harmonijev, eden pravi ameriški »Karn« Kanada. — Več pove tovarna orgelj. I. Kacin, Piazza Tomaseo 29 — Gorica.

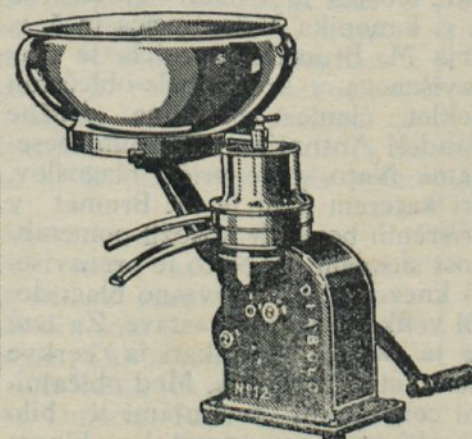
Mlekarska zadruga v Novakih pri Cerknem ima na prodaj po znižani ceni pred štirimi leti kupljeni Gerberjev aparat na dve poskušnji z vsemi pritiskalnami. Nakupna cena aparata je bila Lir 353.

Bik belamske pasme, potrjen od komisije, star 19 mesecev je na prodaj na Slapu ob Idriji, št. 15.

60 vinskih sodov

različne velikosti, eden od 2.300 litrov, na novo predelanih prodam po nizki ceni radi opustitve vinske trgovine.

IVAN DOLJAK,
Solkan pri Gorici.

Pojasnila prebivalcem poriške pokrajine dajejo zastopnik trdke:

Vittorio Jonson - Gorica, Via Contavele 4-II. in Josip Kovačič, trgovina, Idria pri Bači 94

Na prodaj je malo posestvo, kateremu pripada hiša v sredini Cerkna, dva gozda — eden bukov, drugi smrekov, — njive in travnika. Na prodaj tudi dve kravi in dva prešiča. Pogoji in cena pri lastniku Francu Mezeku, Cerkno št. 90.

Stavbena parcela na lepem kraju v bližini severne postaje v Gorici je na prodaj. Naslov pove uprava »Goriške Straže«.

Zaloga vina v Gorici, Via Formica št. 1 tik Korna, ima bela in črna vina, po razmeroma nizkih cenah.

Se priporoča Peric Jožef, naslednik »Vinarske zveze«.

Na najlepši točki tik cerkve v večjem kraju pri Ptuj se prodaja radi rodbinskih razmer lepa hiša s staro vpeljano gostilno in trgovino. Tik poleg je vzorno gospodarsko poslopje, vinograd, sadovnjaki in nekaj oralov zemlje. Dobra ekstenzenca je sigurna. Cena po dogovoru. Ponudbe na upravništvo »Goriške Straže«.

Na prodaj je dvolastniško posestvo tik ob državni meji, oddaljeno 1 uro od državne ceste. Na posestvu se lahko redijo 3 goveda. Zraven je tudi 20 oralov smrekovega gozda, in tudi bukov gozd za domačo rabo. Pohoštvo je v dobrem stanju, hiša krita s opeko. Pojasnila daje Marija Jereb, gostilna in trgovina, Otalež, p. Cerkno.

Moderna zlatarna, Corso Verdi št. 13. — Birmski, poročni in krstni darovi po zmernih cenah. Popravila ur in zlatarskih predmetov izvršujem z jamstvom in hitro. Kupujem krone, srebro, staro zlato po najvišjih cenah.

Velika zaloga mrtvaških potrebščin: kompletne pogrebne opreme I. razreda od 300 lir naprej, II. razr. 200 lir, III. razr. 100 lir, otroški pogrebi od 25 lir naprej. J. Saksida, Dornberg 3.

ZDRAVNIK
Dr. Gresic Adalberto mladi
sprejema vedno v svojem ambulatoriju na Piazza Vittoria 14/1 - Gorica nad lekarno Cristofolotti.

Zdravnik
za zobe in usta
Dr. LOJZ KRAIGHER
sprejema v GORICI
Piazza della Vittoria št. 20
in v svoji podružnici
pri SV. LUCIJI št. 35

Temeljita izraba mleka doma, v mlekarini in na planini je mogoča edino pomočjo posnemalnika

DIABOLO

ki je prvovrsten švedski svetovni izdelek, trpežen, priprost.

Plačuje se lahko v obrokih.

Večletno jamstvo tovarne. Krajevni zastopniki se iščejo. Ceniki in katalogi so brezplačno na razpolago.

KNUT JONSON, BOLZANO